Mircea Ştefan Minea Cosmin Flavius Costaş

DREPTUL FINANȚELOR PUBLICE

VOLUMUL I

DREPT FINANCIAR

- finanțele naționale
- finanțele locale
- finanțele asigurărilor sociale
- finanțele comunitare

SFERA juridică

COLECTIA UNIVERSITARIA

43h25(1)

Mircea Ştefan Minea Cosmin Flavius Costaş

DREPTUL FINANȚELOR PUBLICE

volumul I

Drept financiar

C-2879985

287998
UNIVERSITATEA
"DUNAREA DE JOS" GALAȚI
BIBLIOTECA 2

SFERA
juridică
2006

CUPRINS:

CUPRINS: 1

LISTĂ ABREVIERI 6

PARTEA I. INTRODUCERE ÎN STUDIUL DREPTULUI FINANŢELOR PUBLICE 9

TITLUL I. CONSIDERAŢII GENERALE PRIVIND FINANŢELE ŞI DREPTUL FINANŢELOR PUBLICE 9

Capitolul I. Noţiunea de finanţe 9

Secţiunea I. Concept şi evoluţie 9

Secţiunea a II-a. Evoluţia finanţelor publice 12

Capitolul II. Finanţele publice 15

Secţiunea I. Definirea şi caracteristicile finanţelor publice 15

Secţiunea a II-a. Structura finanţelor publice 20

Secţiunea a III-a. Funcţiile finanţelor publice 22

Secţiunea a IV-a. Finanţele publice în contemporaneitate 26

Capitolul III. Organismele statale implicate în activitatea financiară 28

Secţiunea I. Implicarea statului în activităţile economico-sociale 28

Secţiunea a II-a. Activitatea financiară a statului 29

Secţiunea a III-a. Aparatul financiar al statului 31

Secţiunea a IV-a. Ministerul Finanţelor Publice 32

Secţiunea a V-a. Agenţia Naţională de Administrare Fiscală (ANAF) 36

Secţiunea a VI-a. Trezoreria publică 38

TITLUL II - DREPTUL FINANŢELOR PUBLICE 41

Capitolul I. Dreptul financiar şi dreptul fiscal 41

Secţiunea I. Ştiinţa finanţelor publice 41

Secţiunea a II-a. Izvoarele dreptului finanţelor publice 44

Capitolul II. Dreptul finanţelor publice - ramură distinctă în sistemul dreptului 48

Secţiunea I. Obiectul dreptului finanţelor publice 48

Secţiunea a II-a. Definiţia dreptului finanţelor publice 49

Secţiunea a III-a. Aplicarea legislaţiei finanţelor publice în timp, în spaţiu şi asupra persoanelor 50

Secţiunea a IV-a. Raporturile juridice reglementate de dreptului finanţelor publice 51

Secţiunea a V-a. Locul dreptului finanţelor publice în sistemul dreptului 55

Secțiunea a VI-a. Legătura și delimitarea dreptului finanțelor publice cu/de alte ramuri de drept 56

PARTEA A II -A. FINANȚELE PUBLICE NAȚIONALE 59

TITLUL I. SISTEMUL BUGETAR 59
Capitolul I. Considerații generale 59
Secțiunea I. Bugetul - concept și evoluție istorică 59
Secțiunea a II-a. Bugetului public național (sistemul bugetar) - definiție și importanță 62
Capitolul II. Conținutul și cuprinsul bugetului public național 65
Secțiunea I. Conținutul bugetului 65
Secțiunea a II-a. Cuprinsul bugetului 69
Capitolul III. Bugetul statului 71
Secțiunea I. Considerații generale privind bugetul statului 71
Secțiunea II. Natura juridică a bugetului statului 74
Secțiunea a III-a. Dreptul bugetar și principiile aplicării lui 78
Secțiunea a IV-a. Clasificația bugetară a veniturilor și cheltuielilor 85
TITLUL II. PROCESUL BUGETAR (PROCEDURA BUGETARĂ) 87
Capitolul I. Considerații preliminare 87
Secțiunea I. Activitatea bugetară a statului 87
Secțiunea a II-a. Conceptul de proces bugetar și conținutul său; categorii de persoane și organe implicate 88
Capitolul II. Procedura elaborării proiectului de buget 92
Secțiunea I. Considerații prealabile 92
Secțiunea a II-a. Elaborarea indicatorilor macroeconomici 93
Secțiunea a III-a. Scrisoarea-cadru și îndrumările metodologice ale Ministerului Finanțelor Publice 94
Secțiunea a IV-a. Formularea propunerilor bugetare de către ordonatorii principali de credite 97
Secțiunea a V-a. Întocmirea proiectului de buget în sistem piramidal. Proiectele ministerelor, a celorlalte organe centrale de stat și/sau a instituțiilor publice 98
Secțiunea a VI-a. Rolul Ministerului Finanțelor Publice în elaborarea proiectului bugetului de stat 101
Secțiunea a VII-a. Însușirea proiectului de buget de către Guvern 103
Secțiunea a VIII-a. Trimiterea la Parlament, de către Guvern, a proiectului bugetului de stat spre aprobare și adoptare 103
Capitolul III. Aprobarea bugetului și adoptarea Legii bugetare anuale 104
Secțiunea I. Examinarea bugetului de către Parlament 104
Secțiunea a II-a. Dezbaterea și aprobarea - de către Parlament - a bugetului statului 105
Secțiunea a III-a. Conținutul și cuprinsul Legii bugetare anuale 106
Secțiunea a IV-a. Soluțiile aplicabile în cazul când bugetul nu poate fi adoptat în termenul legal 107
Capitolul IV. Execuția bugetară (executarea bugetului) 109
Secțiunea I. Considerații preliminare 109
Secțiunea a II-a. Procedura execuției bugetare 109

Secţiunea a III-a. Efectuarea cheltuielilor bugetare (Creditele sau alocaţiile bugetare) 112
Secţiunea a IV-a. Execuţia de casă a bugetului 118
Secţiunea a V-a. Evidenţa execuţiei bugetare 118
Capitolul V. Încheierea exerciţiului financiar şi controlul execuţiei bugetare 119
Secţiunea I. Încheierea exerciţiului bugetar 119
Secţiunea a II-a. Controlul execuţiei bugetare 120
Capitolul VI. Răspunderea juridică antrenată de nerespectarea regulilor procedurii bugetare 122
Secţiunea I. Consideraţii preliminare 122
Secţiunea a II-a. Formele răspunderii juridice 122
TITLUL III. CREDITUL (ÎMPRUMUTUL) PUBLIC 124
Capitolul I. Sistemul creditelor 124
Secţiunea I. Noţiunea (conceptul) de credit 124
Secţiunea a II-a. Funcţiile, rolul şi condiţiile creditelor 126
Secţiunea a III-a. Clasificarea creditelor 128
Secţiunea a IV-a. Creditul bancar 130
Capitolul II. Creditul public (împrumutul public) 131
Secţiunea I. Conceptul de credit sau împrumut public 131
Secţiunea a II-a. Contractarea împrumutului public 133
Secţiunea a III-a. Datoria publică 136
Secţiunea a IV-a. Administrarea datoriei publice guvernamentale 140
Secţiunea a V-a. Rambursarea datoriei publice 143
Capitolul III. Creditul public intern 144
Capitolul IV. Creditul public extern şi organizaţiile financiare internaţionale 147
Secţiunea I. Preliminarii 147
Secţiunea a II-a. Sistemul financiar-bancar internaţional. 148
Secţiunea a III-a. Fondul Monetar Internaţional 149
Secţiunea a IV-a. Banca Mondială 151
Secţiunea a V-a. Alte instituţii financiar-bancare internaţionale 153
Capitolul V. Reglementarea şi controlul relaţiilor de credit 157
Capitolul VI. Sistemul cheltuielilor publice 158
Secţiunea I. Noţiunea şi conţinutul cheltuielilor publice 158
Secţiunea a II-a. Cheltuielile bugetare - clasificare şi conţinut 159
Secţiunea a III-a. Structura cheltuielilor bugetare 161
TITLUL IV. CONTROLUL FINANCIAR ŞI FRAUDA FISCALĂ 164
Capitolul I. Controlul financiar şi auditul financiar 164
Secţiunea I. Noţiunea de control financiar 164
Secţiunea a II-a. Funcţiile şi rolul controlului financiar 167
Secţiunea a III-a. Formele controlului financiar 168
Secţiunea a IV-a. Auditul public intern 177
Secţiunea a V-a. Metodele controlului financiar 180
Secţiunea a VI-a. Procedura controlului financiar 181
Capitolul II. Organele de control financiar 183
Secţiunea I. Controlul exercitat de Ministerul Finanţelor Publice şi de Agenţia Naţională de Administrare Fiscală 183

Secțiunea a II-a. Controlul exercitat de Curtea de Conturi 188
Capitolul III. Evaziunea fiscală și frauda fiscală 192
Secțiunea I. Concepte 192
Secțiunea a II-a. Combaterea evaziunii fiscale și a fraudei fiscale ... 196

PARTEA A III-A. FINANȚELE PUBLICE LOCALE 206

Capitolul I. Considerații generale privind finanțele publice locale 206
Secțiunea I. Introducere 206
Secțiunea a II-a. Aspecte de drept comparat privind autonomia financiară a colectivităților locale 208
Capitolul II. Bugetele locale 215
Secțiunea I. Considerații generale 215
Secțiunea a II-a. Procedura bugetară locală 217
Secțiunea a III-a. Veniturile bugetelor locale 223
Secțiunea a IV-a. Cheltuielile bugetelor locale 228
Capitolul III. Împrumutul public local. Datoria publică locală 230
Secțiunea I. Împrumutul public local 230
Secțiunea a II-a. Datoria publică locală 232

PARTEA A IV-A. FINANȚELE ASIGURĂRILOR SOCIALE 236

Capitolul I. Considerații generale 236
Secțiunea I. Asigurările sociale. Concept și evoluție 236
Secțiunea a II-a. Asigurările sociale și asistența socială 238
Secțiunea a III-a. Asigurări sociale publice și private 240
Capitolul II. Bugetul asigurărilor sociale de stat 243
Secțiunea I. Introducere 243
Secțiunea a II-a. Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat ... 244
Secțiunea a III-a. Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat 248
Secțiunea a IV-a. Bugetul asigurărilor pentru accidente de muncă și boli profesionale 248
Secțiunea a V-a. Bugetul asigurărilor pentru șomaj 251
Capitolul III. Sistemul public de asigurări sociale de sănătate 253
Secțiunea I. Fondul național unic de asigurări de sănătate 253
Secțiunea a II-a. Contribuția pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate 254
Secțiunea a III-a. Probleme juridice generate de aplicarea dispozițiilor legale în materia asigurărilor sociale de sănătate 255

PARTEA A V-A FINANȚELE PUBLICE COMUNITARE 262

Capitolul I – CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND FINANȚELE COMUNITĂȚILOR EUROPENE 262
Secțiunea I – Preliminarii 262
Secțiunea a II-a – Cadrul juridic general al finanțelor Uniunii Europene 262
Capitolul II – BUGETUL GENERAL AL UNIUNII EUROPENE 263
Secțiunea I – Principiile generale care susțin bugetul Uniunii Europene 263

Secţiunea a II -a Conţinutul bugetului Uniunii Europene 271
Secţiunea a III -a Frauda la bugetul Uniunii Europene 279
Secţiunea a IV -a Bugetul Uniunii Europene pentru anul 2006 281
Secţiunea a V -a Perspectivele financiare ale Uniunii Europene pentru perioada 2007 - 2013 282

ANEXE 285

ANEXA 1 285

ANEXA 2 288

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 298